

ΓΚΑΖΟΖΑ Η ΚΑΡΒΟΥΝΟ; (Μάρτιος 2008)

Συγγραφέας: ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ

Σύμφωνα με πρόσφατους υπολογισμούς της Greenpeace, για να φτάσουμε τα 45 εκατ. τόνους διοξειδίου του άνθρακα που «δικαιούνται» να παράγει ετησίως η ΔΕΗ, θα έπρεπε ο καθένας μας να καταναλώνει 1.868 λίτρα αεριούχου αναψυκτικού ημερησίως. Προτού λοιπόν να κόψουμε (χωρίς αποτέλεσμα) την γκαζόζα και τα συναφή με αυτήν ηδύποτα για να σώσουμε το κλίμα, ας κάνουμε πιο πρακτικά βήματα: αντί να ξοδεύουμε τα χρήματα σε νέες ρυπογόνες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, ας τα επενδύσουμε σε μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας. Τα αποτελέσματα θα ήταν απείρως ευπρεπέστερα από περιβαλλοντική και κοινωνική άποψη. Έτσι, αν για παράδειγμα ο εθνικός μας ρευματοδότης χάριζε από δυο λαμπτήρες χαμηλής κατανάλωσης σε κάθε νοικοκυριό, θα εξοικονομούσε το καύσιμο που θα χρειαζόταν ένας συμβατικός σταθμός 500 μεγαβάτ, και μάλιστα με κόστος 10 ή και 20 φορές λιγότερο από τις σημερινές λύσεις (φυσικό αέριο, άνθρακα ή λιγνίτη). Η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα θα ήταν της τάξεως του ενός εκατομμυρίου τόνων ετησίως.

Μια τέτοια λύση δεν ενδιαφέρει προφανώς τα ίδια επιχειρηματικά συμφέροντα που συνεργάζονται σήμερα με το κράτος στην κατασκευή ανθρακικών σταθμών, θα μπορούσε όμως κάλλιστα να ενδιαφέρει τις τράπεζες που θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα κεφάλαια με τη μορφή χαμηλότοκου δανεισμού. Επιπρόσθετα κέρδη θα μπορούσαν να προκύψουν από την εξαργύρωση της μείωσης των εκπομπών στο διεθνές «χρηματιστήριο των ρύπων» με οφέλη για την εθνική οικονομία πολλών δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ στον ορίζοντα μιας δεκαετίας. Φυσικά, οι λαμπτήρες δεν είναι η μόνη δυνατότητα. Το αυτό ισχύει για τα φωτοβολταϊκά, τις μονώσεις, την επιδότηση των μελετών με τις αρχές της οικολογικής δόμησης, την πριμοδότηση της αγοράς των υβριδικών αυτοκινήτων κ.τ.λ. Έτσι, και οι καταναλωτές θα έβγαιναν κερδισμένοι- αφού θα πλήρωναν λιγότερο-, και η επιχείρηση θα είχε περισσότερα επιχειρήματα για την αύξηση της τιμής της κιλοβατώρας, ώστε να αντανακλά το πραγματικό της κόστος, κάτι που δεν συμβαίνει βεβαίως σήμερα.

Παρά την προπαγάνδα των ημερών, ο λιθάνθρακας όχι μόνο δεν αποτελεί

πρόοδο, αλλά μας γυρίζει στον 19ο αιώνα. Μπορεί βέβαια οι τιμές του να είναι φτηνότερες από άλλα προϊόντα, όπως είναι το φυσικό αέριο, αλλά αυτό δεν αφορά τον καταναλωτή. Εξάλλου πρόκειται για συγκυριακό φαινόμενο και προφανώς στην τιμή της αγοράς δεν συμπεριλαμβάνεται το περιβαλλοντικό κόστος. Αυτό μετακυλιέται κατά τα γνωστά στην ευρύτερη οικονομία, το πληρώνουμε δηλαδή μέσα από τη φορολογία σε μείωση της παραγωγικότητας του πρωτογενούς τομέα, σε βλάβες στη υγεία, σε πρόστιμα προς τους διεθνείς οργανισμούς. Το ότι ο εισαγόμενος λιθάνθρακας έχει ελαφρώς μικρότερες εκπομπές από τον λιγνίτη δεν είναι επίσης επιχείρημα. Ο λιγνίτης επελέγη όχι για τις περιβαλλοντικές του επιδόσεις, αλλά γιατί είναι εγχώριο καύσιμο. Αν θέλουμε όμως να βάλουμε και το κριτήριο αυτό μέσα στον λογαριασμό, τότε το φυσικό αέριο είναι σαφώς προτιμότερο, αφού οι εκπομπές του σε διοξείδιο του άνθρακα είναι περίπου στο μισό, αν το συγκρίνουμε με το εισαγόμενο κάρβουνο και στο 1/3 αν το συγκρίνουμε με τον λιγνίτη. Άλλωστε γιατί έγιναν οι κολοσιαίες αυτές επενδύσεις σε υποδομές, αν δεν μας ικανοποιεί ως ενεργειακός φορέας στο μεταβατικό στάδιο;

Το ζήτημα βέβαια προσφέρεται για λαϊκισμούς όχι μόνο από τη μεριά του λόμπι των υποψήφιων επενδυτών και της ΔΕΗ, αλλά και από τις «προοδευτικές» δυνάμεις. Οι συνδικαλιστές της ΓΕΝΟΠ, για μια ακόμη φορά, ξέχασαν το περιβάλλον, την αειφορία, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις διεθνείς συμφωνίες της χώρας, και το μόνο που κατάλαβαν ήταν πως προωθείται το σχέδιο για το ξεπούλημα της εταιρείας στους ιδιώτες. Γιατί, λέει, το ρεύμα είναι δημόσιο αγαθό και μόνο το κράτος- με τη γνωστή του αποτελεσματικότητα- μπορεί να μας το εξασφαλίσει. Σημειώνω για την ιστορία ότι η κρατικοποίηση των 50 και πλέον ιδιωτικών επιχειρήσεων ηλεκτρισμού έγινε στη δεκαετία του '50... Όσο για τον ΣΥΡΙΖΑ, καλά κάνει και φωνάζει και στέλνει τον Τσίπρα στη Νέα Καρβάλη. Ας μαζέψει όμως τον Δραγασάκη που επερωτά για την καθυστέρηση της μετεγκατάστασης και της επέκτασης του νέου εργοστασίου της ΔΕΗ στη Μυτιλήνη. Το οποίο, ως γνωστόν, θα λειτουργεί με πετρέλαιο. Και τ' αυγά και τα καλάθια;

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ» στις 7 Μαρτίου 2008, σ. 6.